

סוד העינוי של שרה את הגר

טשטוש התהומות שעשתה השפהה, ואפיו אם זה קצת לא נעים וגורם להרגשת דכאון, עינוי ועלבן. אומר המלך להגר: למה את בורחת? הרי את שפהה של שרה והיא העליונה! لكن, חורי אל החיס הנכו: "ישובי אל גברתך והתענין תחת ידיה".

6) **מעמד בני המיעוטים בארץ** - וכך ממש, בהשתלשות היסטורית מסוימת ועד הנה עפ"ז בסדר הדורות. יש מקום להבין ולהצדיק את ה"גבירותיות" שלנו בכל תוקף ובכל אומץ. יש מצבים של עינויים ודברים לא נעימים, למשל מלוחמות. הלוואי ולא היינו צריכים מלוחמות, אבל אין ברירה - אנו חייבים לעסוק בשיבת ציון, צריך לדעת שלא לקחנו מהערבים שום ממשלה. היה פה שלטון טורקי, והאנגלים לקחו פה שום שלטון ערבי מעולם, רק זמן קצר מאד, לפני הרבה מאות שנים. באופן פרטני - העربים יכולים להישאר פה בתורה מייעוטים, ואם לא יעשו לנו צרות, לא ניגע בהם. **כידוע יש בהלהה חילוקים בין נוצרים שהם עובדי ע"ז ובין מוסלמים בענין היתר השארות בארץ.** אולם בראש ובראשונה, צריך להיות ברור שהארץ היא שלנו - **"כימי השמים על הארץ!"** על זה אין מה לדzon! ומיציאות זו שהולכת ומתגלית, היא המובן של התענינות להגר ולישמעאל...

7) **שליטוננו הרוחני הכלל עולמי** - ומה שנאמר: "ידבר עמים תחתינו ולאמים תחת רגינו", זה מתווך ש"יבחר לנו את נחלתו", מתוך "גאון יעקב", הגאון הכלל-ישראל של המשך קידוש השם בעולם. אין הכוונה להרוג, לשעבד ולענות את האנשים - אלא שליטה נבואה רוחנית. מבון תרבותית-روحנית ודאי שאנו שלוטים! **"א"א להתחמק מזה!** הרמב"ם כותב בהלכות מלכים: **"אבל מחשובות בורא העולם איןכח באדם להשיגם, כי לא דרכינו דרכיו, ולא מחשובותינו מחשובתו, וכל הדברים האלה של ישוע הנוצרי ושל זה הישמעאלי שעמד אחריו, אין אלא לישר דרך למלך המשיח..."** כיצד? כבר נتمלא העולם כולו מדברי המשיח ודברי התורה, ודברי המצוות, ופשטו דברים אלו באים רחוקים, ובמקומות רבים ערלי לב, והם נושאים ונوتנים בדברים אלו ובמצוות התורה... (רמב"ם הלכות מלכים יא ד). אמנס זהו צינור מקולקל ומעוז, אבל על ידים שם שמים ושם ישראל מתפרנס ומתפשט בעולם. יש צורך בעוד אלפיים שנה כדי שייתברר ויזדק. בנטיותם, דרך הצינור המקולקל והמסובך הזה אנו שלוטים במידה מסוימת על העולם, דברי הכוורת, שתי דתות אלה שלות על רוב היישוב.

6. רשי' בראשית פרק טז

(יב) **פרא אדם** - אוהב מדברות לצד חיים, כמו שכתוב: "ויהי רובה קשת וישב במדבר פארן": **ידו בכל - לסתים:** ויד כל בו - הכל שונאים אותו ומתגרים בו: **ועל פני כל אחיו ישבן** - שיהיה זרעו גדול:

7. **הגאון ר' שמריהו דיבובסקי זצ"ל בשם ה'חפץ חיים'** הנה התורה הקדושה אומרת על ישםעאל: "ויהי יהיה אדם". הלא ידוע כי התורה שלנו היא נצחית, ואם היא אומתת על ישםעאל: "ויהי יהיה פרא אדם", הרי משמעתו, שישמעאל ישאר לנצח פרא אדם. ואפיו יתאפשרו כל עמי התרבות שבעולם, וירצו לחנק את ישםעאל ולעשותו בגין תרבויות, שלא יהיה פרא אדם - הלא ודאי לא יוכל בשום אופן לא יעלה בידם כלל, כי לא בן תרבויות הוא, שהרי התורה העדיה עליו שיהיה פרא אדם ו"יהיה" - פירושו גם לעתיד, לנצח. ואפיו אם ישכיל ישםעאל ללמידה, ויהיה למשל עורך דין וכדומה, אז יהיה "עו"ד פרא אדם". ואם ישceil להיות פרופסור, אז יהיה "פרופסור פרא אדם". זאת אומרת, כי הפראות שבו לא תסור ממנו לנצח". ואמר (חפץ חיים): "אוי! מי יודע מה הפראה-אדם הזה עלול עוד לעשות לעם ישראל".

1. בראשית פרק טז

- (א) **ושרי אשת אברם לא ילדה לו ולה שפהה מצרית ושםה הנר** (ב) **ונתאמר שרי אל אברם הנה נא עצרני הי מלצת בא נא אל שפההו אויל אבנה מפניה וישמע אברם לכול שרי:** (ג) **ותפקח שרי אשת אברם את הגר המצרית שפהה מקץ עשר שנים לשbat אברם בארץ קנען ותנתן איתה לאברם אישה לו לאשה:** (ד) **וניבא אל הגר ותפרק ותפרק כי הרטה ותקל גברתת בעיניה:** (ה) **ונתאמר שרי אל אברם חמי עלייךAncbi נטתי שפהה במקיך ותעה שרי ותברך מפניה:** (ו) **ויאמר אברם אל שרי הנה שפהה בגדך עשי לה הטוב בעיניך ותעה שרי ותברך מפניה:** (ז) **ויאמר הגר שפהה שרי אי מזה באת ואנה תלכי ותאמר מפניהם שרי גברתת Ancbi ברכת:** (ט) **ויאמר לה מלאך ה' שובי אל גברתך והתענין תחת ידיה:** (י) **ויאמר לה מלאך ה' הרבה ארבה את זרעך ולא יספר מרוב:** (יא) **ויאמר לה מלאך ה' הנך קרה וילדת בון וקראת שמו ישמעאל כי שמע ה' אל עניך:** (יב) **ויהוא יהיה פרא אדם ידו בכל ויד כל בו ועל פני כל אחיו ישכון:**

2. אברבנאל בראשית פרק טז

והנה שרה ענתה את הגר עד שברחה מפניה. וכותב הרמב"ז שרה חטאה בזה וגם אברהם שהניחה לעשות. ואין הדבר כן, כי כבר כתוב המדייני שתكون המוטבע במדה פחותה הוא בטוטו והכרתו לצד המנגד, כמו שיקרה למאשרי המkalות המעותות שיטו אותם לצד המנגד באופן שכאשר ישארו בטבעם יעדו במצב. וכן שרה כאשר ראתה את הגר בגואה וגאון ודרך רע - ענתה אותה ונשענבה בה בקושי יותר ממה שהיתה רגילה. וכל זה לתוכלית טוב כדי להשיבת אל המצע, והיא כפורה מוסר ברוחה מפניה דרך המדבר.

3. רמב"ן בראשית פרק יב

(ז) **ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם** - אומר לך כלל תבין אותו בכל הפרשיות הבאות בענין אברהם יצחק ויעקב, והוא ענין גדול, הzcירrhoho רבותינו בדרך קצירה, ואמרו (תנומה ט) כל מה שAIRUA לאבות סימן לבנים, ולכן יאריכו הכתובים בסיפור המשועות וחפירת הבארות ושאר המקדים, וחשוב החושב בהם كانوا הם דברים מיותרים אין בהם תועלת, וכולם באים למד על העתיד, כי כאשר יבוא המקרה לנבי משילת האבות יתבונן ממנו הדבר הנגזר לבא לזרע:

4. העמק דבר בראשית פרק יג

וכבר אמרו חז"ל "מעשה אבות סימן לבנים", שהאבות המה שורש לאומה הישראלית, וכל מה שיש בפירות האילן ישנו בשורש מעין זה, אלא שאינו מתגלה יפה אלא בפרי האילן, כך כל מה שAIRUA לאבות בדרך הלוCOM מtagla זה העניין יפה בבנייהם אחרים...

5. שיחות הרציה זצ"ל פרשタ לך לך סדרה א תשכ"ט

(ז) **עינוי הגר - חלק אחד מפרשנתנו, עינוי שרה והגר.** נאמר בו: "וותענה שרי ותברך מפניה", "шибוי אל גברתך והתענין תחת ידיה". "עינוי", לכארה, אינה מלא כ"כ עדינה ונעימה! אכן יש להבין מה פירוש העינוי הזה. למשל, יש איסור דאוריתא: "אלמנה ויתומות לא תעונן". עינוי זה אינו מתבטא דווקא בנסיבות. יכול להיות עינוי גם בנסיבות, כמו בענין אונאה: "לא תונו איש את עמיתה" שככל אונאת ממון ואונאת דברים. עינוי הגר התבטה ביחס: גברת לועמת שפהה, וזה יחס של עלבון. ולמה עשתה כן? ותפרק כי הרטה - ותקל גברתת בעיניה". שרה ראתה בנביות אבון שכולל אונאת הגזעית של ה'גוי הגדל', אעפ"י שהדבר עדין לא נתבטא אבון גלי. לכן היא ראתה הכרח וחשיבות לתפוס עמדה של גברת, לנגד